

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2012 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Administracijos direktoriaus įsakymais bei Biuro nuostatais.

Pagrindinis Biuro veiklos tikslas – rūpintis Savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti Savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, taikant koordinacines, informacines ir kitas profilaktikos priemones.

Informuoti ir aiškinti gyventojams apie sveikatai kenkiančius rizikos veiksnius, pagal galimybes mažinti jų paplitimą ir tarp bendruomenės narių propaguoti sveikos gyvensenos įgūdžius.

Didelis dėmesys skiriamas dažniausioms mirties priežastims: širdies ir kraujagyslių ligoms, piktybiniams navikams bei išorinėms mirties priežastims.

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras atliko šias veiklas (teikė paslaugas):

1. Visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą), surinko išsamią informaciją apie Savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius ir ja remiantis suplanavo bei įgyvendino Savivaldybės visuomenės sveikatos stiprinimo priemones;
2. Organizavo visuomenės sveikatos stiprinimą, įtraukiant į šią veiklą bendruomenę ir socialinius partnerius;
3. Vykde vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūrą, koordinavo visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, veiklą;
4. Pagal kompetenciją organizavo alkoholio, tabako ir psichotropinių medžiagų vartojimo profilaktiką;
5. Pagal kompetenciją organizavo lėtinių neinfekcinių ligų, nelaimingų atsitikimų ir traumų profilaktiką;
6. Pagal kompetenciją organizavo užkrečiamųjų ligų profilaktiką;
7. Vykde kitas įstatymų nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas.

II. VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA

1. Visuomenės sveikatos stiprinimas Savivaldybės bendruomenėje

1.1. Visuomenės sveikatos stiprinimas – orientuotas į sveikatos mokymą, informacijos apie sveiką gyvenseną sklaidimą, sveikos gyvensenos propagavimą, formavimą ir nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimą bei į kitas visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose numatytas priemones.

1.2. Organizuodami ir vykdydami visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėje, Biuro darbuotojai stengiasi visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas teikti įvairioms gyventojų grupėms.

1.3. 2012 m. sausio mėnesį pateikta informacija apie gripą – vieną pavojingiausių ūminių virusinių kvėpavimo takų infekcijų. Supažinta, kokie yra gripo simptomai, kokias komplikacijas gali sukelti šis susirgimas bei kaip svarbu laiku kreiptis į gydytoją ir po to kruopščiai vykdyti visus jo nurodymus. Pateikti patarimai apie svarbią profilaktikos priemonę - imuniteto stiprinimą ir būdus, kaip išvengti gripo. Pateiktos rekomendacijos, kada geriausia skiepytis norint išvengti šios ligos. Šilutės mieste buvo platinami Biuro informaciniai lankstinukai „Gripas“, kurių išplatinta 150 vnt.

„Gripo profilaktikos“ informacija paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.4. Publikuota informacija „Kaip apsisaugoti nuo šalčio?“. Informacijos pateikimo tikslas – suteikti naudingos informacijos gyventojams, kaip apsisaugoti nuo šalčio. Ką daryti, jei oras atšąla ir pučia ypač stiprus vėjas. Supažindinta, kokie žmonės dažniausiai tampa šalčio aukomis. Pateikta svarbi informacija, kaip elgtis nušalimo atveju ir, kaip suteikti pirmąją pagalbą.

Informacija „Kaip apsisaugoti nuo šalčio?“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.5. „Vasaris – sveikatingumo mėnuo“. Tikslinė grupė – Šilutės rajono savivaldybės gyventojai. Biuras informavo Šilutės rajono gyventojus, kad vasario mėnuo tradiciškai skelbiamas sveikatingumo mėnesiu ir skatino visus prisidėti prie šios akcijos, propaguojant sveiką gyvenimą. Publikuotame straipsnyje pateikiama informacija apie įvykdytas priemones „Vasariui–sveikatingumo mėnesiui“ paminėti Šilutės rajono savivaldybėje. Parengti informaciniai plakatai „Vasaris– sveikatingumo mėnuo“ (plakatų tiražas – 15 vnt.). Visą vasario mėnesį vyko įvairūs renginiai, akcijos, užsiėmimai bendrojo ugdymo mokyklose taip pat buvo teikiama įvairi informacija Šilutės rajono savivaldybės gyventojams apie sveikatos stiprinimą ir išsaugojimą. Buvo rengtos įvairios pamokos, diskusijos mokiniams apie sveiką gyvenimą, leidžiami informaciniai stendai bei informaciniai lankstinukai. Lankstinukai „Ko turėtum saugotis, kad nesusirgtum lytiškai plintančiomis ligomis“ buvo platinami Šilutės rajono savivaldybės gyventojams gėlių salone „Raganė“ ir kitose vietose.

Informacija „Vasaris–sveikatingumo mėnuo“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.5. Informacija „Kovo 22-oji – Pasaulinė vandens diena“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „

1.6. „Kovo 24-oji – Tarptautinė tuberkuliozės diena“. Informacijos pateikimo tikslas – supažindinti visuomenę su tuberkulioze – pavojinga užkrečiamąja liga, būdinga Šilutės rajonui. Pateikta trumpa ir išsami informacija apie šią ligą: užsikrėtimo ir ligos paplitimo būdai, sergamumas pagal lytį, ligos eiga, padariniai, komplikacijos, gydymo eiga, profilaktikos priemonės, elgesys sergant tuberkulioze. Pateikta tuberkuliozės epidemiologinė situacija Šilutės rajone.

Šilutės mieste ir rajone buvo platinami biuro paruošti informaciniai lankstinukai „Tuberkuliozės profilaktika ir kontrolė“. Lankstinukų išplatinta 150 vnt.

Informacija „Kovo 24-oji – Tarptautinė tuberkuliozės diena“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.7. Paskelbta informacija, apie balandžio 6-7 dienomis svetainėje <http://www.saugoksave.lt> vykusį Nacionalinį sveikatos egzaminą, kurio tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į sveikatos problemas ir paskatinti domėtis bei rūpintis savo ir artimųjų sveikata. Nacionalinio sveikatos egzamino tikslas – domėtis ir rūpintis savo sveikata, padėti sugriauti tikrovės neatitinkančius stereotipus bei surasti mokslu pagrįstus atsakymus į aktualiausius sveikatos klausimus. Egzaminas rengiamas simboliškai Pasaulinę sveikatos dieną, kuri minima balandžio 7-ąją. Organizatoriai: visuomeninė iniciatyva „Saugok save“ ir Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (ULAC).

Informacija „Nacionalinis sveikatos egzaminas“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.8. Minint Pasaulinę sveikatos dieną pateikta informacija „Reikalavimai maisto produktų ženklavimui“. Informacijos pateikimo tikslas– skatinti Šilutės rajono gyventojus kuo daugiau domėtis maisto produktų ženklavimu, pateiktu Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“ bendrieji ženklavimo nuostatai. Supažindinta, kad ženklaviant maisto produktus turi būti pateikta įvairi ir visapusiška informacija: parduodamo maisto produkto pavadinimas, sudedamųjų dalių sąrašas, sudedamųjų dalių arba jų grupių kiekis, fasuotų maisto produktų grynasis kiekis, tinkamumo vartoti terminai, laikymo ir vartojimo sąlygos bei kt.

Informacija „Reikalavimai maisto produktų ženklavimui“ pateikta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.9. Konferencija „Šilutės rajono gyventojų gyvenimo ypatumai“, kurią 2012 m. balandžio 24 d. suorganizavo Biuras kartu su Šilutės rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba.

1.9.1. Konferencijoje skaityti pranešimai:

„Šilutės rajono gyventojų gyvenimo 2011 m.“, pranešėjas doc. dr. Faustas Stepukonis, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakulteto Visuomenės sveikatos katedros dėstytojas;

„Savivaldybių sveikatos politikos svarba visuomenės sveikatos gerinimui“, pranešėjas prof. dr. Arnoldas Jurgutis, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakulteto Visuomenės sveikatos katedros vedėjas;

„Visuomenės sveikatinimo veiklos įgyvendinimas Šilutės rajono savivaldybėje“, pranešėja Virginija Vaivadaitė, Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro direktorė.

Konferencijoje dalyvavo savivaldybės politikai, sveikatos priežiūros specialistai, ugdymo įstaigų, nevyriausybinių organizacijų atstovai, sveikos gyvenimo puoselėtojai bei entuziastai (iš viso 27 asmenys).

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. balandžio 20 d. Nr. 31 (2599) paskelbta informacija apie konferenciją „Šilutės rajono gyventojų gyvenimo ypatumai“.

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. gegužės 18 d. Nr. 39 (2607) paskelbtas straipsnis „Šilutės rajono suaugusių žmonių gyvenimo“.

Informacija paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt

1.10. Šilutės mieste ir rajone buvo platinamas Biuro paruoštas informacinis lankstinukas „Gegužės 5 d. Pasaulinė rankų higienos diena“. Išplatinta 150 vnt. lankstinukų.

Paskelbta informacija „Pasaulinė rankų higienos diena“ Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.11. Paskelbta informacija „Judėjimo sveikatos labui diena“ Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.12. Gegužės 31 d., minint Pasaulinę dieną be tabako, jau trečią kartą organizuota akcija „Gėlė vietoj cigaretės“. Buvo išdalinta 1 200 popierinių gėlių-lankstinukų su informacija apie rūkymo žalą. Popierinės gėlės pasiekė mokinius, kad jie susimąstytų apie rūkymą, parneštų gėles rūkantiems šeimos nariams ir pakviestų susimąstyti apie rūkymo žalą sveikatai. Popierinės gėlės buvo išdalintos ne tik rajono mokyklose, bet ir kitose įstaigose, prekybos centruose ir viešose erdvėse padedant mokiniams.

1.13. Minint Pasaulinę dieną be tabako buvo suorganizuota akcija „Gimiau nerūkanti“ arba „Gimiau nerūkantis“. Visuomenės sveikatos biuras surengė 2012 m. birželio 1 d. akciją VŠĮ Šilutės ligoninėje. Akcijos metu marškinėliais su užrašu „Gimiau nerūkantis/ti“ buvo apdovanojami gegužės 31 d., Pasaulinę dieną be tabako, gimę naujagimiai. Šilutėje buvo apdovanota tik viena „Pasaulinę dieną be tabako“ gimusi mergaitė.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. birželio 5 d. Nr. 42 (912) „Atsikratyti rūkymo skatino dovanojamos gėlės ir marškinėliai kūdikiams“;

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. birželio 5 d. Nr. 44 (2612) „Gegužės 31-oji – Pasaulinė diena be tabako“ .

Paskelbta informacija „Gegužės 31-oji – Pasaulinė diena be tabako“ Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetinėje svetainėje www.silutessveikata.lt.

1.14. Visuomenės sveikatos biuras kartu su Šilutės rajono kūno kultūros mokytojų metodine taryba, VšĮ „Šilutės sportas“ organizavo Šilutės miesto stadione vykusią spartakiadą. Spartakiados tikslas ir uždaviniai: atgaivinti ir padaryti tradicine, Šilutės rajono švietimo įstaigų darbuotojų spartakiados šventę, įtraukti kuo daugiau įstaigų bendruomenės narių į sportinę veiklą, ugdyti sveiką gyvenseną, puoselėti draugiškumą tarp įvairių švietimo įstaigų, išrinkti geriausias spartakiados komandas. Spartakiadoje dalyvavo 16 komandų po 8 dalyvius. Pirmąją vietą laimėjo Žemaičių Naumiesčio gimnazijos mokyklos komanda, antrąją vietą – Šilutės sporto mokyklos komanda, III vietą – 1-oji gimnazija.

Informacija apie Šilutės rajono švietimo įstaigų darbuotojų 2012 metų spartakiadą paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.15. Biuro parengta metodinė medžiaga „Būkime atsargūs prie vandens“, kurioje pateikti patarimai, kaip saugiai elgtis vandenyje, prie įvairių vandens telkinių, kaip suteikta pagalba skęstančiajam. Informuojama, kas yra saulės smūgis, kada jis ištinka, kokie saulės smūgio simptomai ir kaip suteikiama pirmoji pagalba žmogui, kurį ištiko saulės smūgis. Pateikti patarimai, kaip išvengti saulės smūgio, kokios yra profilaktinės priemonės. Parengta metodinė medžiaga „Būkime atsargūs prie vandens“ buvo platinama Šilutės rajono savivaldybės įteisintose maudyklose: Žemaičių Naumiesčio maudykloje, Kintuose prie Kuršių marių ir prie Atmatos upės.

Informacija „Būkime atsargūs prie vandens“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.16. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta informacija „Birželio 26-oji – Tarptautinė kovos su narkomanija ir narkotikų kontrabandos diena“.

1.17. 2012 m. liepos mėnesį Biuras suorganizavo teorinius ir praktinius užsiėmimus vasaros stovykloje „Vėtrungė“, Kintuose. Stovyklos dalyviai sužinojo, kaip saugiai elgtis prie vandens telkinių, kas yra saulės smūgis, perkaitimas, kaip suteikti pirmąją pagalbą jam ištikus. Dalyviai sužinojo apie miške tykančius parazitus – erkes ir apie tai, kokias ligas jos gali sukelti ir kaip jų išvengti – kokios profilaktinės priemonės. Daug dėmesio sulaukė praktiniai pirmos pagalbos mokymai skendimo atveju. Po trumpų mokymų stovyklautojai patys noriai pademonstravo, kaip teisingai atlikti dirbtinį kvėpavimą ir širdies masažą (krūtinės paspaudimus).

Informacija „Vasaros malonumais mėgaukitės saugiai“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.18. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt publikuota informacija apie „Pasaulinę kūdikių maitinimo krūtimi savaitę“. Informacijos pateikimo tikslas – supažindinti visuomenę su rugpjūčio 1-7 dienomis minima Pasauline kūdikių maitinimo krūtimi savaitė. Šią dieną švenčia daugiau nei 120 valstybių visame pasaulyje skatindamos kūdikių maitinimą krūtimi. Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) ir Jungtinių tautų vaikų fondas (UNICEF) rekomenduoja mažylius žindyti iki 2 metų amžiaus, o jeigu motina ir kūdikis to nori, tai ir ilgiau. Informacijoje buvo pateikta žindymo reikšmė motinos ir vaiko sveikatai.

1.19. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta informacija „Dėl galimybės prisidėti prie Lietuvos sveikatos olimpiados renginių“. Informacijos pateikimo tikslas: supažindinti ir kviesti visuomenę prisidėti prie organizuojamų masinių bėgimų už blaivybę, skirtų blaivybei ir sveikam gyvenimo būdui propaguoti.

1.20. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta apklausa „Kviečiame dalyvauti viešojoje apklausoje dėl nerūkymo zonų paskelbimo“. Informacijos pateikimo tikslas: raginti Savivaldybės gyventojus dalyvauti viešojoje apklausoje dėl nerūkymo zonų paskelbimo. Straipsnyje pateikta informacija,

kuo Šilutės mieste būtų naudingos nerūkymo zonos. Pateikti faktai, kad pavojingas ne tik tiesioginis rūkymas, bet ir pasyvus rūkymas, dėl kurio kenčia ir nerūkantieji. Įsteigus nerūkymo zonas būtų sulaukta daug teigiamų aspektų sveikatos atžvilgiu.

1.21. Biuras su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru organizavo „Gyventojų sveikatos raštingumo tyrimą“, kurio tikslas didinti gyventojų sveikatos raštingumą, skatinti visuomenę domėtis sveika gyvensena, ligų ir traumų prevencija. Buvo tiriamas įvairaus amžiaus žmonių sveikatos raštingumas, gebėjimai ieškoti ir suprasti įvairiais informacijos kanalais perduodamą informaciją apie sveikatą. Tyrime dalyvavo Usėnų, Katyčių, Juknaičių, Kintų, Šilutės ir Saugų seniūnijų gyventojai.

1.22. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt, paskelbta kad Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Sveikatos mokykla organizuoja konkursą „Reikia išmokti sveikam išlikti“ (Vydūnas). Konkurso tikslas: didinti gyventojų sveikatos raštingumą, skatinti visuomenę domėtis sveika gyvensena, ligų ir traumų prevencija.

1.23. „Europos judriajai savaitei“ paminėti skirta akcija „Mieste be automobilio“.

Akcijos tikslas - atkreipti visuomenės dėmesį į neigiamą transporto poveikį aplinkai, žmonių sveikatai, taip pat informuoti apie poreikį kovoti su tarša ir triukšmu, kurie atsiranda dėl intensyvėjančio transporto priemonių eismo miestuose; spręsti fizinio pasyvumo problemas, skatinant gyventojus vietoj lengvųjų automobilių naudoti alternatyvias transporto priemones ir keliavimo formas.

Rugsėjo 22 d. buvo apdovanoti aktyviausieji akcijoje dalyvavę Šilutės rajono savivaldybės gyventojai.

Akcijos metu Šilutės mieste ir rajone buvo išplatinta 200 vnt. Biuro informacinių lankstinukų. Išdalinta 200 vnt. balionų su užrašu „Rugsėjo 22 d. – Tarptautinė diena be automobilio. Judėjimas teisinga kryptimi 2012 m.“.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugsėjo 14 d. Nr.72 (2640) „Akcija „Tarptautinė diena be automobilio“.

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. rugsėjo 18 d. Nr. 71 (941) „Rugsėjo 22-ąją „Tarptautinė diena be automobilio“.

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. rugsėjo 25 d. Nr. 73 (943) „Ir šilutiškiai vaikščiojo pėsčiomis“.

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugsėjo 25 d. Nr. 75 (2643) „Visuomenės sveikatos biuras padėkojo judriems miestelėnams“.

Informacinis pranešimas „Šilutės rajono savivaldybės gyventojų dėmesiui“ paskelbtas Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt

Informacinis pranešimas Europos judrioji savaitė. Akcija „Tarptautinė diena be automobilio“ paskelbtas Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „

Informacija apie akciją „Tarptautinė diena be automobilio“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt..

Šilutės rajono savivaldybės gyventojai tradiciškai paskutinį kiekvieno mėnesio penktadienį dalyvauja renginyje „Kritinė masė“. Rugsėjo 28 d. „Kritinė masė“ buvo ne tradicinė, bet kartu buvo paminėta ir visoje Europoje vykdoma akcija „Tarptautinė diena be automobilio“.

1.24. Minint Pasaulinę širdies dieną Biuras 2012 m. rugsėjo 25 d. 17.00 val. suorganizavo susitikimą su natūralios medicinos žinovu, lektoriumi, vaistininku Virgilijumi Skirkevičiumi. Susitikimo metu įvairaus amžiaus žmonių grupėms buvo suteikta naudinga informacija apie tai, kokios vaistažolės stiprina širdies ir kraujagyslių sistemą, pateikta žinių apie vaistažolių naudą ir grėsmę sveikatai bei supažindinta su šiuolaikiško maisto sukeliama pavojais ir dažniausių ligų priežastimis.

Susitikime dalyvavo daugiau nei 80 Šilutės rajono savivaldybės gyventojų.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugsėjo 21 d. Nr. 74 (2642) „Informacija Šilutės krašto gyventojams“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. rugsėjo 25 d. Nr. 73 (943) „Informacija Šilutės krašto gyventojams“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. rugsėjo 25 d. Nr. 72 (942) „Informacija Šilutės krašto gyventojams“;

„Šilokarčema“ 2012 m. rugsėjo 21 d. Nr. 73 (1733) „Informacija Šilutės krašto gyventojams“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. spalio 2 d. Nr. 75 (945) „Širdies ligos nusineša milijonus gyvybių“.

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbtas straipsnis „Į V. Skirkevičiaus paskaitą susirinko gausus būrys šilutiškių“

1.25. Minint „Pasaulio psichikos sveikatos dieną“ Biuras 2012 m. spalio 12 d. organizavo paskaitą „Konfliktiško elgesio priežastys“. Paskaitą skaitė VšĮ „Individualaus augimo centro“ direktorė Lilija Vitkauskienė. Paskaitoje dalyvavo 20 dalyvių. Buvo suteikta naudinga informacija apie konflikto reikšmę, konfliktų atsiradimo, konfliktiško elgesio priežastis. Paskaitos dalyviai sužinojo, kad norint keisti savo gyvenimą, reikia tik truputį pasistengti ir keisti nusistovėjusius įpročius. Ugdant savo valią, reikia padaryti kokį nors elementarų kasdieninį veiksma kitai, nei darome įprastai – ir tai jau bus laimėjimas, nusistovėjusių įpročių keitimo link. Paskaitos metu psichologė suteikė galimybę nusistatyti savo asmenybės tipą ir susipažinti su jam būdingomis savybėmis, privalumais ir trūkumais. Taip galima ne tik labiau pažinti save, bet ir kitus žmones, esančius mūsų aplinkoje.

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelta informacija apie paskaitą „Konfliktiško elgesio priežastys“.

1.26. Biuras 2012 m. spalio 17 d. Katyčių seniūnijos bendruomenės nariams organizavo paskaitą „Vaikų ir paauglių auklėjimo bei ugdymo šeimoje ypatumai“. Paskaitą skaitė Šilutės rajono pedagogų švietimo centro, pedagoginės – psichologinės tarnybos psichologė Genovaite Voitenko, Dalyvavo 30 žmonių. Paskaitos dalyviai sužinojo daug naudingos informacijos apie vaikų ir paauglių auklėjimo metodiką šeimoje ne tik teoriškai, bet ir praktiškai. Buvo pasakota, kaip reikia elgtis su vaiku ar paaugliu kiekvienu jo augimo tarpsniu, tai yra nuo pat kūdikystės iki „daug sunkumų ir problemų kartais sukeliančios, paauglystės“.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. lapkričio 2 d. Nr. 86 (2654) „Savišvietos popietė“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. spalio 23 d. Nr. 81 (951) „Katyčiuose popietė su psichologe“;

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta informacija „Katyčiuose – paskaita su psichologe Genovaite Voitenko“.

1.27. Paskelbta Biuro informacija „Apie hepatitą A ir kaip jo apsisaugoti“. Informacinėje medžiagoje buvo pateikti pagrindiniai faktai apie hepatitą bei akcentuojama, kaip svarbu laikytis pačių paprasčiausių asmens higienos reikalavimų norint išvengti užsikrėtimo šia užkrečiamąja virusų sukelta kepenų liga. Supažindinta, kaip plinta hepatitas A ir kokios yra profilaktinės, prevencinės priemonės norint neužsikrėsti. Pažymima rankų plovimo svarba. Rankų higiena ir švari aplinka yra labai svarbios prevencinės priemonės, mažinančios viruso plitimo galimybę bei užsikrėtimo riziką. Išskiriama, kad viena iš efektyviausių hepatito A profilaktikos priemonių yra vakcinacija.

„Apie hepatitą A ir kaip jo apsisaugoti“ paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

1.28. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt, paskelbta apie tai, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigos vykdo šias valstybines ankstyvosios diagnostikos ir profilaktikos programas:

Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programą (50-75 m. amžiaus vyrams, atliekama kas dveji metai);

Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programą (25-60 m. amžiaus moterims, atliekama kas 3 metai);

Atrankinės moterų mamografinės patikros dėl krūties vėžio programą (50-69 m. amžiaus moterims, atliekama kas 2 metai).

Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programą (50-65 m. amžiaus moterims ir 40-55 m. amžiaus vyrams, atliekama 1 kartą metuose).

Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą (6-14 m. amžiaus vaikams).

1.29. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras kartu su Visuomenės sveikatos biuru ir Šilutės rajono Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba 2012 m. lapkričio 9 d. organizavo **konferenciją „Sveika gyvensena pilnaverčiui rytojui“.**

Konferencijoje skaityti pranešimai:

„Maisto sauga ir jos reglamentavimas“, pranešėjas Dr. Albertas Barzda, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro direktoriaus pavaduotojas.

„Teisės aktų pakeitimai, reglamentuojantys mokinių maitinimą bendrojo ugdymo mokyklose. Rekomenduojami patiekalai“, pranešėja Dr. Roma Bartkevičiūtė, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro mitybos skyriaus vedėja.

„Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto veikla mitybos srityje“, pranešėja Evelina Venckevič, Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto (NMVRVI) Mitybos skyriaus vedėjos pavaduotoja.

„Vaikų maitinimo valgiaraščiai Šilutės rajono vaikų ugdymo įstaigose“, pranešėja Audronė Jurjonienė, Klaipėdos visuomenės sveikatos centro Šilutės skyriaus vyriausioji specialistė.

„Mokinių sveikatinantis fizinis aktyvumas (teorinis)“, pranešėjas Remigijus Zumeras, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro, mitybos ir fizinio aktyvumo skyriaus vedėjos pavaduotojas.

„Tikrinimų metu dažniausiai nustatomi pažeidimai, jų priežastys“, Virginija Kirjanovienė, Šilutės maisto ir veterinarijos tarnybos vyriausioji specialistė maisto produktų inspektorė.

Konferencija, skirta visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, bendrosios praktikos slaugytojoms, sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, švietimo įstaigų darbuotojams bei visiems savivaldybių bendruomenių gyventojams, norintiems gauti naudingos informacijos apie sveiką mitybą ir gerą fizinę sveikatą. Konferencijos dalyviams išduoti kvalifikacijos kėlimo pažymėjimai. Viso dalyvavo 87 asmenys.

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta informacija apie konferenciją „Sveika gyvensena pilnaverčiui rytojui“.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. lapkričio 6 d. Nr. 89 (2657) Konferencija „Sveika gyvensena pilnaverčiui rytojui“;

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. lapkričio 20 d. Nr. 91 (2659) „Kad maistas netaptų priešu“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. lapkričio 6 d. Nr. 84 (954) Konferencija „Sveika gyvensena pilnaverčiui rytojui“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. lapkričio 13 d. Nr. 86 (956) Konferencija „Šilutiškiai aiškinosi, kaip gyventi sveikiau“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. lapkričio 20 d. Nr. 88 (956) „Vaikų mityba darželiuose ir mokyklose tėvai nesiskundžia“.

1.30. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta informacija „Lapkričio 14-oji Pasaulinė diabeto diena“. Minint Pasaulinę diabeto dieną, suteikta informacija gyventojams apie šią lėtinę ligą, kuria sergama, kai kasos beta ląstelės nebegamina tiek insulino, kiek jo kasdien reikia organizmui. Pateikta statistika, kiek šiuo metu Pasulyje sergančių cukriniu diabetu, kokios yra ateities prognozės. Pateikta informacija vadovaujantis Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, kiek sergančiųjų cukriniu diabetu Šilutės rajono savivaldybėje pagal amžių, lytį ir gyvenamąją vietą (palyginti 2010 metų duomenys su 2011 metų duomenimis). Pateiktoje informacijoje nurodyti pagrindiniai cukrinio diabeto simptomai, į kuriuos reikėtų atkreipti dėmesį, taip pat kokia turi būti cukrinio diabeto profilaktika.

1.31. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras kartu su Visuomenės sveikatos biuru 2012 m. lapkričio 21 d. organizavo **Konferenciją „Gera sveikata – ilgesnis gyvenimas“**.

Konferencijoje skaityti pranešimai:

„Sveikas senėjimas“, pranešėjas Zenonas Javtokas, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Sveikatos mokyklos direktorius, Vilniaus universiteto dėstytojas;

„Pagyvenusių žmonių sužalojimų prevencija“, pranešėja Viktorija Andrėkėnaitė, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Neinfekcinių ligų profilaktikos skyriaus vedėjos pavaduotoja;

„Pagyvenusių žmonių psichinės sveikatos problemos“, pranešėjas Zenonas Javtokas, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Sveikatos mokyklos direktorius, Vilniaus universiteto dėstytojas.

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta informacija apie konferenciją „Gera sveikata – ilgesnis gyvenimas“.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. lapkričio 16 d. Nr. 90 (2658) Konferencija „Gera sveikata – ilgesnis gyvenimas“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. lapkričio 20 d. Nr. 88 (958) Konferencija „Gera sveikata – ilgesnis gyvenimas“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. lapkričio 27 d. Nr. 90 (960) „Sveika senatvė - ne privilegija, o siekiamybė“.

Konferencija, skirta visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, bendrosios praktikos slaugytojams, sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams bei visiems savivaldybių bendruomenių gyventojams, norintiems gauti naudingos informacijos apie sveiką senėjimą ir gerą fizinę sveikatą vyresniame amžiuje.

Konferencijoje dalyvavo 50 žmonių.

Konferencijos dalyviams išduoti neformaliojo švietimo renginio dalyvio pažymėjimai.

1.32. Visuomenės sveikatos biuras minėdamas Tarptautinę nerūkymo dieną organizavo nemokamą paskaitą „Žalingi įpročiai tavo draugų akyse“ Šilutės rajono savivaldybės gyventojams taip pat sutiktiems gatvėje gyventojams dalino simbolinius ženkliukus: nerūkantiems žalius, rūkantiems juodus.

Paskaitą „Žalingi įpročiai tavo draugų akyse“ skaitė Klaipėdos miesto savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos narys, Klaipėdos miesto savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos narys Artūras Šiukšta. Dalyvavusieji paskaitoje įsitikino, nors žinių nestokojama, tačiau nuolat priminta tai, kas veda į pražūtį vaikus, šeimas, net tautą.

Didžiausią žalą alkoholis, tabako rūkymas daro vaikams, o didžiausią poveikį, galintį apsaugoti vaikus, paauglius nuo žalingų įpročių, turi visuomenės švietimas, informacija žiniasklaidos priemonės, auklėjimas šeimoje, mokykloje.

Publikuotas straipsnis Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. lapkričio 20 d. Nr. 91 (2659) „Tarptautinę nerūkymo dieną – apie žalingus įpročius“.

Paskelbta informacija Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetinėje svetainėje www.silutessveikata.lt.

1.32. **2012 metais organizuoti renginiai „Šiaurietiškas ėjimas“.** Tai ėjimas su specialiomis lazdomis, kai vienu metu dirba pilvo, nugaros, rankų, pečių, krūtinės ir kojų raumenys. Šiaurietiškas ėjimas, tai fantastiška treniruotė gryname ore, mažina stresą, pagerina laikyseną ir eiseną, sumažina sąnarių apkrovimą, pagerina fizinę būklę, suteikia žvalumo ir pasitikėjimo savimi, mažina kraujospūdį ir cholesterolį, tinka tiems, kurie niekada nesimankština ir nemėgsta tradicinio sporto rūšių bei sporto salių.

Vis daugiau žmonių atranda šiaurietiškaį ėjimą kaip puikią laisvalaikio leidimo, bendravimo ir sveikatos stiprinimo priemonę, tinkančią bet kokio amžiaus žmonėms, nepriklausomai nuo jų fizinės būklės.

Užsiėmimai ir treniruotės 2012 metais vyko Šilutės rajono savivaldybės seniūnijose. Treniruočių užsiėmimų metu dalyviai buvo supažindinami su „Šiaurietiškojo ėjimo“ (judėjimo) forma. Vaizdinė ir padalomoji medžiaga buvo dalijama kiekvienam dalyviui. Užsiėmimų metu buvo rodomi judesiai, apšilimas, lazdu, skirtų vaikščioti, individualus parinkimas ir „Šiaurietiškas vaikščiojimas“. Pastebėtų klaidų taisymas, mokymasis tempimo pratimų ir kt.

Organizuoti renginiai „Šiaurietiškas ėjimas“:

Eil. Nr.	Data	Kur vyko renginiai „Šiaurietiškas ėjimas“:	Dalyvių skaičius
1.	2012-05-14	10.00 val. Usėnų seniūnija, Usėnų pagrindinės mokyklos stadionas	28
2.	2012-05-14	12.00 val. Juknaičių seniūnija, Juknaičių pagrindinės mokyklos stadionas	14
3.	2012-05-14	14.00 val. Šilutės seniūnija, Šilutės kultūros ir pramogų centro kieme	20
4.	2012-05-14	16.00 val. Rusnės seniūnijoje	10
5.	2012-07-14	13.00 val. Katyčių seniūnija	18
6.	2012-07-14	15.30 val. Šilutės seniūnija	12
7.	2012-09-29	13.00 val. Usėnų seniūnijoje	15
8.	2012-09-29	15.00 val. Šilutėje	38
9.	2012-11-19	14.30 val. Katyčių seniūnijoje	10
10.	2012-11-20	14.30 val. Vainuto seniūnijoje	12
11.	2012-12-01	14.00 val. Šilutėje	18
Iš viso :			195

Publikuoti straipsniai:

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. gegužės 11 d. Nr. 35 (905) „Šiaurietiškojo ėjimo pamokos“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. gegužės 15 d. Nr. 36 (906) „Šiaurietiškojo ėjimo pamokos“;

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. gegužės 8 d. Nr. 36 (2604) „Šilutės savivaldybės gyventojų dėmesiui“;

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. liepos 10 d. Nr. 53 (2621) „Šiaurietiškas ėjimas – puikus sveikatos stiprinimo būdas“;

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugsėjo 25 d. Nr. 75 (2643) „Šilutės rajono savivaldybės gyventojų dėmesiui! „Šiaurietiškas ėjimas – puikus sveikatos stiprinimo būdas“;

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugsėjo 28 d. Nr. 76 (2644) „Šilutės rajono ir Pagėgių savivaldybių gyventojų dėmesiui! „Šiaurietiškas ėjimas – puikus sveikatos stiprinimo būdas“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. rugsėjo 25 d. Nr. 73 (943) „Kviečiame į šiaurietiško ėjimo treniruotes“;

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. lapkričio 27 d. Nr. 93 (2661) „Šilutės rajono ir Pagėgių savivaldybių gyventojų dėmesiui“;

Šilutės rajono laikraštyje „Šilutės naujienos“ 2012 m. lapkričio 27 d. Nr. 90 (960) „Šilutės rajono savivaldybių gyventojų dėmesiui“.

Apie suorganizuojamus renginius paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

2. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą)

2.1. Šilutės rajono savivaldybėje visuomenės sveikatos stebėseną vykdoma pagal Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 28 d. sprendimą Nr. T1-991 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2009-2011 metų patvirtintą programos ir jos įgyvendinimo plano patvirtinimo“. Programoje yra nustatyti Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos tikslai ir uždaviniai, jų įgyvendinimo priemonės, apimtis, finansavimo šaltiniai bei vertinimo kriterijai. Programą sudaro šios pagrindinės renkamų rodiklių dalys: demografinė situacija, socialinė ekonominė situacija, sveikatos būklė, fizinės aplinkos veiksniai, sveikatos priežiūros išteklių ir veiklos rodikliai, gyvenamosios rodikliai.

2.2. Rodikliai ir duomenys surinkti iš Lietuvos statistikos departamento, Higienos instituto Sveikatos informacijos centro, Respublikinės tuberkuliozės ir infekcinių ligų universitetinės ligoninės, Valstybinio psichikos sveikatos centro, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, UAB „Šilutės v“, Klaipėdos universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto, Klaipėdos teritorinės ligoninių kasos ir kitų kompetentingų institucijų periodinių statistinių, mokslinių leidinių, duomenų bazių bei ataskaitų.

2.3. 2012 metais buvo renkami Šilutės rajono savivaldybės visuomenės 2011 metų sveikatos rodikliai. Surinkti duomenys saugomi ir analizuojami sukurtoje kompiuterinėje duomenų bazėje.

2.4. Savivaldybės gyventojų sveikatos būklė ir jos kitimo tendencijos pristatytos Šilutės rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybai ir žiniasklaidai.

2.5. Remiantis Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos vykdymo ir kontrolės tvarka, bendrosiomis savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos atlikimo rekomendacijomis bei Šilutės rajono savivaldybės tarybos patvirtinta Programa, atlikta 2011 m. Šilutės rajono gyventojų demografinės, socialinės ekonominės būklės, mirtingumo, sergamumo, aplinkos rodiklių, sveikatos priežiūros išteklių ir veiklos, prevencinių programų įgyvendinimo situacijos analizė bei pateiktos rekomendacijos. Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012-12-13 sprendimu Nr. T1-611 pritarta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos stebėsenos 2009-2011 metų programos 2011 m. ataskaitai.

2.6. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-118 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo, Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos stebėsenos 2009-2011 metų programos 2011 m. ataskaita elektroniniu būdu pateikta Duomenų fondui (Higienos instituto sveikatos informacijos centrai).

2.7. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos stebėsenos 2009-2011 m. programos 2011 m. ataskaita publikuota Biuro internetinėje svetainėje www.silutessveikata.lt. Informacija apie gyventojų sveikatos būklę parengta leidiniui „Šilutės rajono gyventojų sveikata 2011 m.“ (tiražu 100 vnt.).

2.8. Parengta tęstinė Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos 2012-2014 metų programa (toliau – Programa). Programa suderinta su Higienos institutu.

2.9. Įgyvendinant Šilutės rajono savivaldybės mokyklinio ugdymo įstaigų mokinių stebėseną atlikta 2012 metų mokinių sergamumo analizė. Dažniausiai pasitaikantys sveikatos sutrikimai tarp Šilutės rajono bendrojo lavinimo mokyklų mokinių yra šie: regos sutrikimai, skeleto-raumenų, simptomų, požymių ir nenormalių klinikinių bei laboratorinių radinių neklasifikuojamų kitur sutrikimai

2.10. Biuras bendradarbiaudamas su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru atliko anoniminę anketinę apklausą „Mobilųjų telefonų naudojimosi plitimo ir ypatumų tyrimą“. Tyrimo tikslas - nustatyti mobiliųjų telefonų naudojimo paplitimą bei ypatumus tarp mokinių.

Tyrimo metu buvo apklausiami 4, 8, 11 klasių mokiniai, klasių auklėtojai ir mokyklų, kuriose vykdoma apklausa, vadovai. Tyrime dalyvavo šios mokyklos:

Mokyklos pavadinimas	klasė	Anketų skaičius	Vadovų, mokytojų užpildytų anketų skaičius
Žibų pradinė mokykla	4 klasė	18	2
Martyno Jankaus pagrindinė mokykla	8 klasė	19	2
Žemaičių Naumiesčio gimnazija	11 klasė	21	2

2.11. Biuras, bendradarbiaudamas su Lietuvos sveikatos apsaugos universiteto Medicinos akademijos Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos tyrimo institutu, atliko „Mokyklinio amžiaus vaikų tyrimą – 2012 m.“. Tyrimo tikslas - gilinti žinias apie mokyklinio amžiaus vaikų mitybą, mokslškai pagrįsti jos gerinimo strategijų kryptis.

Uždaviniai:

1. Ištirti vyresniųjų klasių mokinių mitybos įpročius atsižvelgiant į lytį, amžių ir gyvenamąją vietą lyginant miesto ir kaimo gyventojus, savivaldybes;
2. Išanalizuoti mokinių mitybos socialinius netolygumus;
3. Nustatyti mokinių mitybos pokyčius pastarojo dešimtmečio laikotarpiu ir jų ryšį šalyje su vykusiomis socialinėmis permainomis;
4. Išsiaiškinti mokinių mitybos įpročių ryšį su kitais elgsenos ypatumais;
5. Įvertinti mokinių žinias apie sveiką mitybą ir požiūrį į ją bei kitas sveikatos vertybes;
6. Palyginti Lietuvos ir kitų šalių jaunų žmonių mitybos ypatumus.

Tyrimo dalyviai: Šilutės rajono savivaldybės Bendrojo ugdymo mokyklos mokytojai ir mokiniai.

MOKYKLOS, KLASĖS IR MOKINIŲ SKAIČIUS

Eil. Nr.	Mokyklos pavadinimas	7 klasė		9 klasė		11 klasė		Viso:
		Mokinių skaičius	Atrinkta klasė	Mokinių skaičius	Atrinkta klasė	Mokinių skaičius	Atrinkta klasė	
1.	Vainuto vidurinė mokykla	17	7 ^a	18	9 ^b	16	11 ^b	51
2.	Pamario pagrindinė mokykla	25 28	7 ^f 7 ^c	25	9 ^a			50 28
3.	Vydūno gimnazija					30	11 ^s	30
4.	Žem. Naumiesčio gimnazija	22	7 ^b	25	9 ^b	14	11	61
5.	Katyčių pagrindinė mokykla	12	7	26	9			38
6.	Pirmoji gimnazija					23	11 ^e	23
	Iš viso:	104	x	94	x	83	x	281

3. Visuomenės sveikatos programų savivaldybėje įgyvendinimas

3.1. Apie Alkoholio, tabako, narkotinių bei psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos ir kontrolės programos įgyvendinimą Šilutės rajono savivaldybėje. Buvo inicijuoti ir suorganizuoti įvairūs renginiai, paskaitos, pranešimai, konkursai, projektai, akcijos, įvairių filmų peržiūros alkoholio, tabako, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos tema.

3.1.1. Paminėtos šios datos:

Pasaulinė diena be tabako (gegužės 31 d.);

Tarptautinė nerūkymo diena.

3.1.2. Parengti straipsniai spaudai bei biuro internetiniame puslapyje (www.silutessveikata.lt) apie alkoholio, tabako bei narkotikų vartojimo daromą socialinę ir ekonominę žalą sveikatai.

3.1.3. Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras parengė 2 straipsnius tema „Gimiau nerūkantis (-i) ir „Tarptautinė nerūkymo diena“.

3.1.4. Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai parengė informacinius lankstinukus, atmintines, standus apie psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją.

3.2. Įgyvendinant Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010-04-24 sprendimu Nr. T1-1306 patvirtintą Šilutės rajono savivaldybės tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2010-2013 metų programos priemonių planą (atlikti šie darbai):

3.2.1. Kovo 24-oji – Tarptautinė tuberkuliozės diena“. Informacijos pateikimo tikslas – supažindinti visuomenę su tuberkulioze – pavojinga užkrečiamąja liga, būdinga Šilutės rajonui. Pateikta trumpa ir išsami informacija apie šią ligą: užsikrėtimo ir ligos paplitimo būdai, sergamumas pagal lytį, ligos eiga, padariniai, komplikacijos, gydymo eiga, profilaktikos priemonės, elgesys sergant tuberkulioze. Pateikta tuberkuliozės epidemiologinė situacija Šilutės rajone.

Šilutės mieste ir rajone buvo platinami biuro paruošti informaciniai lankstinukai „Tuberkuliozės profilaktika ir kontrolė“. Lankstinukų išplatinta 150 vnt.

4. Visuomenės sveikatos specialiosios rėmimo programos projektai

4.1. Įgyvendintas projektas „Fizinio aktyvumo skatinimas Šilutėje: nuo ligų – „Šiaurietiškuoju ėjimu“ buvo įsigyta šiaurietiškojo ėjimo mokymo inventorius: 6 poros fiksuoto ilgio šiaurietiškojo ėjimo lazdų ir 6 poros sustumiamų šiaurietiškojo ėjimo lazdų.

4.2. Įgyvendintas projektą „Priešinės liaukos vėžys – pasitikrink laiku“. Projekto tikslas profilaktiškai patikrinti įvairaus amžiaus vyrus dėl sergamumo priešinės liaukos (prostatos) vėžiu ir esant reikalui nukreipti tolimesniam gydymui. Projekto uždaviniai: supažindinti Šilutės rajono gyventojus su priešinės liaukos (prostatos) vėžiu.: kokia tai liga, ligos simptomai, gydymas. Susipažindinti su dabartine situacija – sergamumu, mirtingumu nuo priešinės liaukos (prostatos) vėžio tiek Lietuvos, tiek Šilutės rajono mastu. Informuoti apie ankstyvąją priešinės liaukos (prostatos) vėžio diagnostiką ir prostatos specifinio antigeno nustatymo paslaugą Šilutės rajone. Vykdyti ankstyvąją priešinės liaukos (prostatos) vėžio diagnostiką – atlikti specifinio prostatos antigeno (PAS) tyrimą, esant reikalui – nusiųsti urologo konsultacijai ir atlikti priešinės liaukos biopsiją.

4.3. Projekto metu Visuomenės sveikatos biuras bendradarbiavo su seniūnijų seniūnais ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojais, kurie kontaktuodavo su savo seniūnijų asmenimis, informuodavo juos apie vykdomą akciją, jos tikslą, vykdymo procesą, laiką ir vietą.

4.4. Antradieniais ir ketvirtadieniais buvo organizuojami asmenų profilaktiniai patikrinimai dėl priešinės liaukos (prostatos) vėžio Šilutės rajono savivaldybės seniūnijose. Daugiausia asmenų dėl sergamumo priešinės liaukos (prostatos) vėžiu buvo patikrinta iš Kintų, Žemaičių Naumiesčio ir Usėnų seniūnijų (atitinkamai, 30, 30, 27 vyrai).

4.5. Projekto metu buvo patikrinti 193 vyrai, 3 vyrams nustatytas priešinės liaukos vėžys (prostatos) vėžys, 7 vyrams padidėjęs PAS kiekis kraujyje (>3g/) ir 5 vyrai buvo socialiai nedrausti.

5. Vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimas

5.1. Mokinių sveikatos priežiūra rajone vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais bei Sveikatos priežiūros Šilutės rajono mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2009-10-01 sprendimu Nr. T1-1095 „Dėl sveikatos priežiūros Šilutės rajono mokyklose tvarkos aprašo“. Mokyklos sveikatos priežiūros specialistas (ė) savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro nuostatais, Biuro direktoriaus įsakymais, Darbo tvarkos taisyklėmis ir pareiginiiais nuostatais.

5.2. Organizuojant sveikatos priežiūrą savivaldybės mokyklose, 2012 m. įvykdyta 8 susirinkimai, kurių metu buvo planuojama sveikatos priežiūros mokyklose veikla, analizuojamos esamos problemos, ieškoma jų sprendimo būdų, aptariami būsimi sveikatinimo renginiai mokyklose.

5.3. Apibendrintą informaciją iš mokyklų pagal gydytojo išduotą pažymėjimą „Vaiko sveikatos pažymėjimus (forma Nr. 027-1/a) Biurui pateikia visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdantys mokinių sveikatos priežiūrą mokyklose. Suvestinės duomenys bus kaupiami, lyginami ir atsižvelgiant į jų duomenis bus planuojamos veiklos priemonės.

5.4. Atlikus mokinių 2012 metų profilaktinių patikrinimų duomenų analizę, pagal „Vaiko sveikatos pažymėjimų“ formas Nr. 027-1/a, buvo nustatyta, kad Šilutės rajone 2012 m. mokėsi iš 5 867 mokiniai jie profilaktiškai pasitikrino sveikatą (100,0 proc.). Mokinių pasitikrinusių sveikatą, procentas nežymiai padidėjo lyginant su ankstesniais metais.

5.5. Dažniausiai pasitaikantys sveikatos sutrikimai tarp Šilutės rajono bendrojo ugdymo mokyklų mokinių yra šie: regos sutrikimai (22 proc.), skeleto-raumenų (19,6 proc.), simptomų, požymių ir nenormalių klinikinių bei laboratorinių radinių neklasifikuojamų kitur sutrikimai (9,8 proc.), kvėpavimo sistemos sutrikimai (6,4 proc.), dantų ligos (5,8 proc.), kraujotakos sistemos sutrikimai (5,5 proc.). Kraujotakos sistemos, skeleto-raumenų sistemos ir regos sutrikimų atvejų skaičius mažėja, o nervų ir kvėpavimo sistemos atvejų – daugėja.

5.6. Šilutės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokinių su regos sutrikimais procentas, kaip ir praėjusiais metais didžiausias yra:

Šilutės 1-ojoje gimnazijoje (37,3 proc.);

Šilutės Vydūno gimnazijoje (33,6 proc.);

Martyno Jankaus pagrindinėje mokykloje (27proc.);

Katyčių pagrindinėje mokykloje (23,6 proc.);

Vainuto vidurinėje mokykloje (23,5 proc.).

Mažiausiai mokinių su regos sutrikimais turi Usėnų pagrindinė mokykla (8,9 proc.), Gardamo pagrindinė mokykla (9 proc.), Žemaičių Naumiesčio darželis - mokykla (9,5 proc.) ir Pašyšių pagrindinė mokykla (10,3 proc.).

Analizuojant Šilutės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių sergamumo duomenis, paaiškėjo, kad daugiausia mokinių su skeleto ir raumenų sistemos sutrikimais 2012 metais buvo šiose mokyklose:

Rusnės pagrindinėje mokykloje (50 proc.);

Ž. Naumiesčio gimnazijoje (49,1 proc.);

Gargamo pagrindinėje mokykloje (29,9 proc.);

Mažiausiai mokinių su skeleto ir raumenų sistemos sutrikimais turi Pašyšių pagrindinė mokykla (2 proc.), Vainuto vidurinė mokykla (2,8 proc.) ir Juknaičių pagrindinė mokykla (7 proc.).

16,4 proc. skeleto – raumenų sistemos sutrikimų atvejų sudaro skoliozė, kifozė arba lordozė, o net 66,6 proc. atvejų yra nenormali, netaisyklinga laikysena.

Trečioje vietoje pagal Šilutės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių sveikatos sutrikimų dažnumą yra simptomai, požymiai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai neklasifikuojami kitur (TLK žymima R00 – R09) tai yra: širdies ritmo sutrikimai; tachikardija, nepatikslinta; bradikardija, nepatikslinta; širdies plakimai, perplakimai; kiti ir nepatikslinti širdies ritmo sutrikimai; simptomai ir požymiai, susiję su kraujo apytakos ir

kvėpavimo sistemomis, (95,9 atv./1000 pasitikrinskiųjų). Labiausiai paplitęs sutrikimas iš šios srities sveikatos sutrikimų – širdies ritmo sutrikimai, širdies ūžesiai ir širdies tonų sutrikimai (69,5 atv. 1000 pasitikrinskiųjų). Jis fiziologiškai būdingas augančiam vaikui. Tokį sveikatos sutrikimą turintiems mokiniams yra apribota fizinė ugdymo veikla ir tokie mokiniai yra priskirti parengiamajai fizinio lavinimo grupei bei atleidžiami nuo ilgų bėgimo distancijų.

Pagal simptomus, požymius ir nenormalius klinikinius bei laboratorinius radinius neklasifikuojamus kitur sistemos sutrikimus pirmąja šios bendrojo ugdymo mokyklos:

Rusnės pagrindinė mokykla (41,7 proc.);

Katyčių pagrindinė mokykla (22,9 proc.);

Ž. Naumiesčio mokykla - darželis (22,2 proc.);

Ž. Naumiesčio gimnazija (20,6 proc.).

Mokinių sergamumo analizė parodė, kad šių sutrikimų, mažiausiai yra Usėnų pagrindinėje mokykloje (1,8 proc.), Pašysių pagrindinėje mokykloje (2 proc.), Vydūno gimnazijoje (3,6 proc.) ir Vainuto vidurinėje mokykloje (3,6 proc.).

5.7. Minėtų susirgimų pagrindinės priežastys yra mokinių netaisyklingas sėdėjimas pamokų metu (netaisyklingai pasirinktas suolas, avalynė, kuprinė ir kt.), mažas fizinis aktyvumas, laisvalaikio leidimas prie televizoriaus ir kompiuterio, netaisyklinga mityba ir kt. Siekiant mažinti regos sutrikimų plitimą, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas mokinio darbo vietos apšvietimui, taip pat laiko, praleidžiamo prie televizoriaus ir kompiuterio, ribojimui. Naudingi specialūs akies ir bendrus kūno raumenis stiprinantys pratimai. Svarbu ir tai, kad sveikatos priežiūros specialistas mokykloje pasirūpintų silpnaregių mokinių sėdėjimo vieta klasėje (silpniau matantys vaikai turėtų sėdėti pirmuosiuose suoluose). Mokinių sveikatos sutrikimus daugiausia lemia mokinio gyvensena ir aplinka. Laikysenos sutrikimų ir skoliozės atvejų profilaktikai būtina užtikrinti mokinių suolų funkcinius dydžius pagal ūgį (namuose – kėdės ir rašomojo stalo dydį), optimalų kuprinės svorį (rekomenduojama – ne daugiau 10 % mokinio kūno masės), kontroliuoti mokinių sėdėseną, sėdimojo režimo laiką, palaikyti fizinį aktyvumą. Laikysenos sutrikimų galima išvengti atliekant fizinius tempimo pratimus.

SVEIKATOS PRIEŽIŪRĄ MOKYKLOSE VYKDANTYS SPECIALISTAI

Specialistų etatų skaičius	Specialistų skaičius	Specialistų pasiskirstymas pagal užimamą etatą				Specialistų išsilavinimas (specialybė)		
		1 ir daugiau	0,5-1,0	iki 0,5	pagal priedą	visuomenės sveikatos	slaugytojos	kita
1*	2*	3*	4*	5*	6*	7	8	9
4,25 (gyvenamosiose vietovėse, turinčiose 3 000 ir daugiau gyventojų)	6	2	2	3	-	1	5	-
8,25 (gyvenamosiose vietovėse, turinčiose mažiau kaip 3 000 gyventojų)	10	3	3	4	-	1	9	-

* Nurodyti atskirai gyvenamosiose vietovėse, turinčiose 3 000 ir daugiau gyventojų, ir gyvenamosiose vietovėse, turinčiose mažiau kaip 3 000 gyventojų.

5.8. Sveikatos priežiūra mokykloje vykdoma pagal mokyklos sveikatos priežiūros veiklos planą, kurį rengia mokyklos administracija kartu su visuomenės sveikatos priežiūros specialistu, atsižvelgdama į mokyklos poreikius ir vykdomos visuomenės sveikatos priežiūros nacionalinius ir vietos prioritetus. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto darbo planą tikrina Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas, o tvirtina Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro direktorius.

5.10. Biuras 2012 m. organizavo II-ojo – III-ojo etapo konkursą „Sveikuolių sveikuoliai“. Konkurso tikslas buvo propaguoti mokyklų bendruomenės sveiką gyvenimą kaip kasdieninį gyvenimo būdą, ugdyti vaikų ir mokinių atsakomybę, skatinti juos saugoti ir stiprinti savo sveikatą. 2012 m. vasario mėnesį Šilutės lopšelio-darželio „Gintarėlis“, Martyno Jankaus pagrindinės mokyklos mokiniai, Žibų pradinės mokyklos mokiniai ir Vainuto vidurinės mokyklos mokiniai dalyvavo II-ajame etapo konkurse „Sveikuolių sveikuoliai“, kuris vyko Klaipėdoje. Žibų pradinės mokyklos mokiniai II-ajame konkurso etape laimėjo I-ąją vietą ir gavo teisę dalyvauti III-ajame konkurso etape, kuris įvyko 2012-05-03 Trakuose (Respublikiniame konkurse). Baigiamajame vaikų, mokinių, pedagogų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkurse „Sveikuolių sveikuoliai“ Žibų pradinės mokyklos komanda „Vitaminai“, nugalėjusi dešimtis varžovų, pasiekė finalą ir jame vėl buvo viena iš geriausių iškovota II vieta.

Apie organizuojamus konkursus paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt.

5.11. 2012 m. kovo 12 d. Pamario pagrindinėje mokykloje 3-4 klasių mokiniams buvo suorganizuotas konkursas „Nešvarių rankų ligos“. Konkurso tikslas: įvertinti 3-4 klasių mokinių žinias apie rankų higienos laikymosi svarbą, priminti, kokiomis ligomis galime susirgti per nešvarias rankas. Ugdyti asmens higienos taisyklių laikymąsi. Konkurso dalyviai sužinojo, kaip svarbu plauti rankas, laikytis asmeninės higienos norint išvengti per nešvarias rankas plintančių ligų. Dalyvavo 30 mokinių.

5.12. 2012 m. balandžio 20 d. Visuomenės sveikatos biuras dalyvavo Švėkšnos „Saulės“ gimnazijos konkurse „Išgelbėk draugą“. Konkurso tikslas: įvertinti 5-8 klasių mokinių žinias apie pirmos pagalbos teikimo principus, ugdyti sveikos mitybos įpročius. Konkurso dalyviai buvo 5-8 klasių mokiniai. Konkurso nugalėtojai apdovanoti Visuomenės sveikatos biuro Padėkos raštais „Išgelbėk draugą“.

5.13. „Tarptautinei judėjimo sveikatos labui dienai paminėti“ Šilutės rajono bendrojo ugdymo mokyklose vyko mankštos su Šauliuku. Renginio tikslas – supažindinti mokinius su įdomiais naujais judesiais ar judesių kombinacijomis (sportiniais šokiais aerobika). Informuoti mokinius apie fizinio aktyvumo svarbą. Renginys vyko penkiose rajono bendrojo ugdymo mokyklose: Vainuto vidurinėje mokykloje, Pamario pagrindinėje mokykloje, Traksėdžių pagrindinėje mokykloje, Saugų J.Mikšo pagrindinėje mokykloje, Vilkyčių pagrindinėje mokykloje.

Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt paskelbta informacija apie TAFISĄ pasaulio sporto visiems žaidynių „Šiauliai 2012“ mankštos su Šauliuku atvykimą į Šilutės rajono bendrojo ugdymo mokyklas.

5.14. Biuras 2012 m. birželio 13 d. 10.00 val. Šilutės sporto mokyklos salėje suorganizavo renginį „Kai mūsų širdys plaka išvien“. Renginio tikslas – pritraukti kuo daugiau vaikų ir jaunimo užsiimti pozityvia veikla, propaguoti sveiką gyvenseną, aktyviai dalyvauti sportiniame gyvenime, turiningai praleisti vasaros atostogas.

Renginio dalyviai: (7-12 metų) ir (13-16 metų) vaikų ir jaunimo grupės, kuriems reikalinga globa (nepilnose ar socialinių ir kitų problemų turinčiose šeimose augantys vaikai), kurie dalyvavo 3x3 krepšinio turnyro varžybose.

Rezultatas: Po 4 nugalėtojus iš kiekvienos amžiaus grupės iškovojo teisę dalyvauti finalinėse krepšinio turnyro varžybose tarp rajoninių komandų 2012 metais liepos 27 d. Plungės rajone.

Publikuoti straipsniai:

1. Šilutės naujienos 2012 m. birželio 19 d. Nr. 46 (916) „Krepšininkų širdys plakė išvien“.

2. Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. birželio 22 d. Nr. 49 (2617) „Kai mūsų širdys plaka išvien“.

Paskelbta informacija „Kai mūsų širdys plaka išvien“ Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetinėje svetainėje www.silutessveikata.lt.

5.15. Publikuotas straipsnis Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „Pasirūpinkite vaiko sveikatos pažymėjimu“. Informacijos pateikimo tikslas buvo priminti, kaip svarbu, kad mokiniai pasitikrintų savo sveikatą ir vaiko sveikatos pažymėjimą pristatytų į savo mokymo įstaigą visuomenės sveikatos priežiūros specialistui (-ei). Profilaktiniai tikrinimai ne tik padės laiku nustatyti ir išgydyti negalavimus ar sveikatos sutrikimus, bet suteiks puikią galimybę aptarti su savo šeimos gydytoju pagrindinius ligų prevencijos bei sveiko gyvenimo būdo ugdymo principus.

Publikuoti straipsniai:

1. Šilutės naujienos 2012 m. rugpjūčio 14 d. Nr. 61 (931) „Pasirūpinkime vaiko sveikatos pažymėjimu“;

2. Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 62 (2630) „Pasirūpinkime vaiko sveikatos pažymėjimu“

5.16. Paskelbta informacija Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „Mokyklinė kuprinė. Kokia ji turėtų būti?“.

Publikuoti straipsniai:

1. Šilutės naujienos 2012 m. rugpjūčio 21 d. Nr. 63 (933) „Mokyklinė kuprinė. Kokia ji turėtų būti?“

2. Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugpjūčio 17 d. Nr. 64 (2632) „Mokyklinė kuprinė. Kokia ji turėtų būti?“

5.17. 2012-09-03 ir 2012-09-04 organizuota akcija „Būk saugus visur ir visada“. Akcijos tikslas atkreipti mokinių, lankančių prie judriųjų gatvių įsikūrusias mokyklas, dėmesį į saugumą. Akciją padėjo organizuoti Tauragės apskrities VPK Šilutės PK vyr. specialistė Nerija Ropienė. Aplankytos Šilutės Pamario, Traksėdžių, Saugų Jurgio Mikšo pagrindinės mokyklos, Šilutės Žibų pradinė, Vainuto vidurinė ir jos skyriai Bikavėnuose bei Gorainiuose, Žemaičių Naumiesčio mokykla-darželis. Pradinukai sužinojo, kaip jiems išlikti saugiams gatvėje, kieme,

namuose, mokykloje. Biuro specialistai kiekvienam klausytojui įteikė po atšvaitą ir palinkėjo saugių mokslo metų.

Informacija paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „

Publikuotas straipsnis Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. rugsėjo 7 d. Nr. 70 (2638) „Apie saugumą - visur ir visada“.

5.18. Biuras su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru organizavo Sveikatą stiprinančių mokyklų I-IV klasių mokinių plakato konkursą „Aš mokausi sveikatą stiprinančioje mokykloje“, kurio tikslas paskatinti vaikus kūrybiškai išreikšti nuomonę apie savo patirtį mokantis sveikatą stiprinančioje mokykloje. Konkurso uždaviniai:

1. Skatinti vaikus domėtis sveika gyvensena, ligų prevencija;
2. Ugdyti vaikų atsakomybę už savo artimųjų sveikatą bei sveikatai palankią aplinką;
3. Raginti vaikus pasidalinti sveikos gyvensenos, ligų prevencijos asmenine ir mokyklos patirtimi;
4. Ugdyti mokinių kūrybiškumą;
5. Skatinti vaikus dalyvauti konkursuose.

Dalyvavo Vainuto vidurinės mokyklos ir Saugų Jurgio Mikšo pagrindinės mokyklos I-IV klasių mokiniai, kurie piešė plakatą, kuriame buvo paskelbta tema „Aš mokausi sveikatą stiprinančioje mokykloje“, atspindinti mokinių asmeninę patirtį mokantis sveikatą stiprinančioje mokykloje ir dalyvaujant sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo veikloje. Pirmasis konkurso etapas vyko rajono bendrojo ugdymo mokyklose. Antrasis etapas įvyko Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centre. Iš atrinktų 10 geriausių Saugų Jurgio Mikšo pagrindinė mokykla laimėjo III vietą, o Vainuto vidurinė mokykla - IV vietą.

Paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „Apie konkurso nugalėtojus“.

Publikuotas straipsnis Šilutės naujienos 2012 m. rugpjūčio 21 d. Nr. 63 (933) „Tarp konkurso nugalėtojų – saugiškiai ir vainutiškiai“.

5.19. Šilutės rajono savivaldybės mokyklose rugsėjo 24-28 d. buvo vykdoma akcija „Mokyklinė kuprinė, kokia ji?“, skirta 1-6 klasių mokiniams bei jų tėveliams. Akcijos tikslas – atkreipti tėvelių dėmesį į vaikų turimą kuprinę, kuri turi būti speciali mokyklinė, o ne turistinė ar buitinė. Akcijos metu, kad vaikas nešiotų kuprinę ant abiejų pečių. Akcijoje dalyvavo 1494 mokiniai iš Šilutės rajono savivaldybės mokinių. Rezultatai parodė, kad 64 proc. mokinių į mokyklą nešasi kuprinę, kurios svoris optimalus jo kūno svoriui ar dar mažesnis. 32 proc. mokinių nešasi kuprines, viršijančias optimalų, tačiau dar neviršijantį maksimalaus leistino jo kūno svoriui. 4 proc. mokinių kuprinių svoris viršijo maksimalų leistiną jų kūno svorį. Pasvėrus kuprines, vaikams išdalintos „Atmintinės tėveliams“, kuriose nurodytos rekomendacijos dėl kuprinės svorio, kokybės ir tinkamo nešiojimo.

Paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „Mokyklinė kuprinė. Kokia ji turėtų būti?“.

Publikuoti straipsniai:

1. Šilutės naujienos 2012 m. spalio 31 d. Nr. 83 (953) „Mokyklinė kuprinė. Kokia ji turėtų būti?“

2. Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. spalio 26 d. Nr. 84 (2652) „Mokyklinė kuprinė. Kokia ji turėtų būti?“

5.20. Biuras organizavo „Mokinių piešinių konkursą „Judėjimo Jūsų vizijos po dvidešimties“. Konkurso tikslas – atkreipti dėmesį į neigiamą transporto poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. Konkurse dalyvavo Gardamo pagrindinė mokykla, Saugų J. Mikšo pagrindinė mokykla, Švėkšnos „Saulės“ gimnazija, Šilutės Vydūno gimnazija. Konkurso tikslinės grupės: Šilutės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 5-8 klasių ir 9-12 klasių mokiniai. Biuro organizuotame mokinių piešinių konkurse iš viso dalyvavo 27 mokiniai (iš jų 12 mokinių 5-8 klasių tikslinės grupės ir 15 mokinių 9-12 klasių tikslinės grupių mokinių. Biuras konkurso dalyvius apdovanojo Biuro padėkos raštais ir atminimo dovanėlėmis.

Paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „Mokinių piešinių konkursas. Judėjimo Jūsų mieste vizijos po dvidešimties metų“.

5.21. 2012 m. lapkričio 20 d. „Šiaurietiškojo ėjimo“ dvi pamokos vyko Vydūno gimnazijoje ir dvi pamokos Vainuto vidurinėje mokykloje. Mokinių atsiliepimai, kad „Šiaurietiškojo ėjimo“ pamokos labai įdomios ir norėtų, kad būtų savaitėje nors viena pamoka.

5.22. Biuras 2012-11-27 organizavo „Mokinių viktoriną „Sutelkime žinias prieš bakterijų atsparumą“. Viktorinos tikslas buvo suteikti žinių apie antibiotikus ir antimikrobinio atsparumo problemą bei skatinti mokinių iniciatyvą bei domėjimąsi antimikrobinio atsparumo problema. Viktorina buvo skirta „Europos supratimo apie antibiotikus dienai“ paminėti. Viktorinos tikslinė grupė Šilutės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 8 klasės mokiniai. Viktorinoje dalyvavusios mokyklos: Gardamo pagrindinė mokykla, Traksėdžių pagrindinė mokykla, Žemaičių Naumiesčio gimnazija, Vainuto vidurinė mokykla, Kintų vidurinė mokykla, Saugų J. Mikšo pagrindinė mokykla. Komandą sudarė 5 mokiniai. Viktorinoje prizinės vietas pelnė:

- I. Kintų vidurinė mokykla „Bacilos“;
- II. Žemaičių Naumiesčio gimnazija „Gentamiciukai“;
- III. Vainuto vidurinė mokykla „Atsakingieji“.

Viktorinos dalyviai buvo apdovanojami Biuro padėkos raštais (prizinių vietų nugalėtojams – diplomai ir atminimo dovanėlės visiems dalyvavusiems mokiniams be išimties. Mokytojų ir mokinių atsiliepimai, tai paskatins dar aktyviau dalyvauti Biuro organizuojamuose viktorinose, konkursuose bei kituose renginiuose.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. gruodžio 7 d. Nr. 96 (2664) „Aštuntokai žino apie antibiotikus ir sveiką gyvenimą“;

Šilutės naujienos 2012 m. gruodžio 4 d. Nr. 92 (962) „Žiniomis apie sveikatą sužibėjo „Bacilos“.

Paskelbta informacija Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt mokinių viktorina „Sutelkime žinias prieš bakterijų atsparumą“.

5.23. Biuras 2012-12-04 organizavo mokinių konkursą „Kaip saugoti savo dantukus, kad jie būtų sveiki ir gražūs“. Konkurso tikslas: vykdyti pirminę dantų ėduonies prevenciją. Konkurso uždaviniai:

1. Suteikti teorinių žinių apie dantų priežiūrą pradinėse klasių mokiniams ir jų tėvams;
2. Formuoti praktinius burnos higienos įgūdžius;
3. Skatinti atsakomybę už savo sveikatą.

Konkurse dalyvavo 10 komandų, po 5 mokinius. Konkurse dalyvavo 3-4 klasių mokiniai.

Dalyvavo šios mokyklos:

1. Pamario pagrindinė mokykla, adresas .
2. Pamario pagrindinė mokykla, adresas
3. Vainuto vidurinė mokykla;
4. Katyčių pagrindinė mokykla;
5. Švėkšnos „Saulės“ gimnazija;
6. Žibų pradinė mokykla;
7. Traksėdžių pagrindinė mokykla;
8. Žibų pradinės mokyklos Grabučių skyrius;
9. Žemaičių Naumiesčio mokykla-darželis;
10. Kintų vidurinė mokykla.

Prizines vietas pelnė:

I Katyčių pagrindinės mokyklos mokiniai, komandos pavadinimas „Linksmieji silantukai“;

II Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokiniai, komandos pavadinimas „Dantukai“;

III Šilutės Pamario pradinės mokyklos mokiniai, komandos pavadinimas „Sveiki dantukai“.

Konkurso dalyviai buvo apdovanoti Biuro padėkos raštais (prizinėms vietoms ir diplomai) bei atminimo dovanėlėmis.

Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2012 m. gruodžio 14 d. Nr. 98 (2666) „Pradinukai viską žino apie dantų priežiūrą“;

Šilutės naujienos 2012 m. gruodžio 11 d. Nr. 94 (964) „Pradinukai varžėsi konkurse „Kaip saugoti savo dantukus, kad jie būtų sveiki ir gražūs“.

Paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje www.silutessveikata.lt „Mokinių konkursas „Kaip saugoti savo dantukus, kad jie būtų sveiki ir gražūs“.

5.24. 2012 m. gruodžio 13 d. Vydūno gimnazijoje ir Rusnės specialiojoje mokykloje paskaitą „Ar žalingi įpročiai tavo draugas“ skaitė Klaipėdos miesto savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos narys, Klaipėdos miesto savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos narys Artūras Šiukšta.

KITA SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ VEIKLA MOKYKLOSE

1. Be pirmosios pagalbos teikimo ir konsultacijų, sveikatos ugdymo visuomenės sveikatos priežiūros specialistai (tės) mokyklose vykdo ir kitas teisės aktais numatytas funkcijas.

2. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdo traumų registraciją. Esant poreikiui teikia informaciją mokyklos vadovams apie traumų prevencines priemones.

3. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai teikia pagalbą kūno kultūros mokytojams, komplektuojant fizinio ugdymo grupes, sudaro fizinio pajėgumo grupių sąrašus, pagal galimybes budi sporto renginiuose.

4. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai renka informaciją apie kasmetinius mokinių sveikatos profilaktinius patikrinimus, apibendrina informaciją ir pristato ją mokyklos bendruomenei, teikia informaciją bendrai Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitai. Informacija apie mokinių sveikatos sutrikimų būklę registruojama pagal bendrosios praktikos gydytojų išduotą „Vaiko sveikatos pažymėjimą“ (forma Nr. 027-1/a).

5. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dalyvauja mokyklos vaiko gerovės darbo grupėse, sprendžiančiose mokinių psichologines, adaptacijas ir socialines problemas.

6. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdo užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą: gripo epidemijos metu skaičiuoja, kiek mokinių neatvyksta į mokyklą, vykdo pedikuliozės profilaktinius tikrinimus pagal patvirtintą tvarką.

6. Visuomenės sveikatos biuro veiklos problemos:

6.1. Savivaldybės visuomenės sveikatos biurui nepakankamas ir ne laiku gaunamas finansavimas iš Sveikatos apsaugos ministerijos. Savivaldybei tvirtinant biudžetą, nėra žinomas valstybės biudžeto finansavimas. Vėlai sudaromos sveikatinimo veiklos sutartys trukdo bei apsunkina Biuro veiklą.

6.2. Sveikatos priežiūros mokyklose finansavimas, vėluojant sveikatos priežiūros mokyklose finansavimui PSDF lėšomis, Savivaldybė negali laiku išmokėti darbo užmokesčių visuomenės sveikatos priežiūros specialistams (pvz. už 2012 m. sausio, vasario, kovo mėnesius).

6.3. Neaiškūs finansavimo kriterijai;

6.4. Dėl neužbaigtų mokyklų renovacijų ne visose mokyklose įkurti sveikatos priežiūros kabinetai, pritaikyti sveikatos priežiūros veiklai;

6.5. Gyventojų pasyvus požiūris į sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą;

6.6. Žmogiškųjų išteklių ir patirties vykdant visuomenės sveikatos priežiūrą trūkumas.

Biuro direktorė

Virginija Vaivadaitytė

VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2013 M. VEIKLOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Programoje iškeltas tikslas – pagerinti Šilutės rajono savivaldybės gyventojų gyvenimo kokybę, ilginti gyvenimo trukmę, mažinti sergamumą, mirtingumą ir neįgalumą, ypač daug dėmesio skirti dažniausioms mirties priežastims: širdies bei kraujagyslių ligomis, onkologiniams, lėtiniais plaučių susirgimams, nelaimingiems atsitikimams ir traumoms, psichikos sveikatos sutrikimams, vaikų ir jaunimo sveikos gyvensenos mokymui ir sveikatos stiprinimui.

2. Visuomenės sveikatos biuro 2013 m. veiklos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 6 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu (Žin., 1996, Nr. 66-1572; 1998, Nr. 109-2995), Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. 63-2331; 1998, Nr. 112-3099), Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymu (Žin., 2002, Nr. 72-3022; 2008, Nr. 113-4290), Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu (Žin., 2002, Nr. 56-2225; 2007, Nr. 64-2455), Lietuvos nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros 2006 – 2013 metų strategijos įgyvendinimo priemonių 2009 – 2013 metų plane (toliau – Strategija), patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 111 (Žin., 2009 Nr. 22-854), numatytą 1.2 priemonę „Įgyvendinti tikslines visuomenės sveikatos stiprinimo ir profilaktikos priemones savivaldybėse“ ir kitais teisės aktais.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

3. 2012 m. pradžioje Šilutės rajono savivaldybėje gyveno 44 160 gyventojų. Per ketverius pastaruosius metus gyventojų sumažėjo 8 406, o tai atitinka 16 procentų. Moterų buvo 2 642-iem daugiau negu vyrų. 2012 m. kaimiškiose savivaldybės vietovėse gyventojų buvo 1,5 karto daugiau nei miesto gyventojų (atitinkamai 26 733 kaimo ir 17 427 miesto gyventojai). Neigiamus gyventojų skaičiaus pokyčius galima sieti su neigiamu migracijos saldo ir neigiamu natūraliu gyventojų prieaugiu.

4. Mažėjant gyventojų skaičiui pastebima, kad kinta gyventojų sudėtis. 2009-2011 m. laikotarpiu gyventojų (0-15 m. amžiaus) sumažėjo 2 144 (21,26 proc.). Darbingo amžiaus gyventojų sumažėjo 6 612 gyventojų (19,72 proc.). Gyventojų skaičiaus didėjimas stebimas tik pensinio amžiaus gyventojų grupėje, kurioje 2009-2012 m. laikotarpiu gyventojų padaugėjo 350 (3,9 proc.).

5. Nuo 2009 m. vyrų vidutinis amžius pailgėjo 2,7 m. ir 2012 m. pradžioje siekė 35,6 m. Atitinkamai moterų amžius 2012 m. pradžioje buvo 42,5 m., t.y. 3,2 m. ilgesnis, nei 2009 m.

6. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje gimė 576 kūdikiai. Lyginant gimstamumą, tenkantį 1000-iui gyventojų, pastebima, kad šis rodiklis 2011 m. (Šilutės raj. sav. 11,7 gimusiojo 1000 gyv.) lenkia Kretingos rajono savivaldybės (11,2 gimusiojo 1000 gyv.), Klaipėdos apskrities (11,4 gimusiojo) ir Lietuvos Respublikos (10,7 gimusiojo 1000 gyv.) rodiklius.

7. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje mirė 644 gyventojai. 2011 m. mirtingumo rodiklis, tenkantis 1000 gyventojų nežymiai išaugo ir buvo didesnis už Kretingos rajono

savivaldybės (12,5 mirusiojo 1000 gyv.), Klaipėdos apskrities (12,1 mirusiojo 1000 gyv.) ir Lietuvos Respublikos rodiklius (12,7 mirusiojo 1000 gyv.).

8. 2009 m. kūdikių mirtingumas siekė 7,4 mirusiojo 1000 gimusių, 2010 m. – 3,9 mirusiojo 1000 gimusių, o 2011 m. – 6,9 mirusiojo 1000 gyv. Galima daryti išvadą, kad kūdikių mirtingumas Šilutės rajono savivaldybėje yra mažas. Absoliučiais skaičiais 2009 m. mirė 4 kūdikiai, 2010 m. - 2 ir 2011 m. - 4.

9. Daug metų Šilutės rajono savivaldybėje, kaip ir Lietuvoje didžiausias mirusiųjų skaičius yra dėl kraujotakos sistemos ligų, piktybinių navikų ir išorinių mirties priežasčių.

10. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybės vaikų (0-17 m.) sergamumas buvo 2 586,7 / 1000 vaikų, o suaugusiųjų – 1 982,8 / 1000 suaugusiųjų. Vaikų sergamumas didesnis už suaugusiųjų net 23,34 proc.

11. 2011 m. Šilutės ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose apsilankė 9 148 vaikai. Dažniausiai apsilankiusieji vaikai (0-17m.) turi regėjimo sutrikimų (12,5 proc. visų apsilankiusių), iš jų didesnė dalis 7-17 m. vaikai.

12. Atliekant mokinių sergamumo analizę, remiantis Vaiko sveikatos pažymėjimais, nustatyta, kad kiekvienais metais Šilutės bendrojo lavinimo mokyklose mokinių skaičius mažėja, 2012 m. mokosi 5 867 mokiniai (22,3 proc. mažiau nei 2011 m.) ir visi jie profilaktiškai pasitikrinino sveikatą. 2012 m. pagrindinei fizinio ugdymo grupei priklausė 89,3 proc. mokinių, parengiamajai grupei – 6,1 proc., specialiajai – 3,4 proc., atleistų nuo kūno kultūros mokinių - 1,2 proc. 82,1 proc. mokinių turi normalų KMI, 12 proc. per mažą, 4,4 proc. mokinių turi antsvorį ir 1,5 proc. yra nutukę.

13. Dažniausiai pasitaikantys sveikatos sutrikimai tarp Šilutės rajono bendrojo lavinimo mokyklų mokinių yra šie: regos sutrikimai (22 proc.), skeleto-raumenų (19,6 proc.), simptomų, požymių ir nenormalių klinikinių bei laboratorinių radinių neklasifikuojamų kitur sutrikimai (9,8 proc.), kvėpavimo sistemos sutrikimai (6,4 proc.), dantų ligos (5,8 proc.), kraujotakos sistemos sutrikimai (5,5 proc.). Kraujotakos sistemos, skeleto-raumenų sistemos ir regos sutrikimų atvejų skaičius mažėja, o nervų ir kvėpavimo sistemos atvejų – daugėja.

14. Sveikų mokinių Šilutės rajono savivaldybė bendrojo lavinimo mokyklose mokosi 2 232 (38 proc. visų mokinių). Atitinkamai kokių nors sveikatos sutrikimų turi 3 635 mokiniai (62 proc.)

15. 1 12 (20,7 proc.) Vaiko sveikatos pažymėjimų užpildyta nepilnai arba neteisingai.

16. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje buvo užfiksuoti 53 tuberkuliozės sergamumo atvejai, tai yra 7 atvejais mažiau nei 2010 m. ir 11 atvejų daugiau nei 2009 m. Šilutės rajono savivaldybėje sergamumas tuberkulioze yra vienas didžiausių Lietuvoje (daugiau serga tik Molėtų rajone, 110 atv. 100 000 gyv.) ir viršija šalies rodiklių vidurkį beveik 56 procentais.

17. Šilutės rajono savivaldybėje 2009-2011 m. sergamumas priklausomybės ligomis buvo didžiausias lyginant su Kretingos rajonu, Klaipėdos apskritimi ir Lietuvos Respublika. 2011 m Kretingos rajone sergamumas priklausomybės ligomis buvo mažesnis net 10 kartų (atitinkamai Šilutės rajone – 166,4 atv. 100 000 gyv., Kretingos rajone – 16 atv. 100 000 gyv.).

18. Sergamumas narkomanija Šilutės rajono savivaldybėje nuo 2009 m. stipriai sumažėjo (nuo 19,1 atv. 100 000 gyv. 2009 m. iki 2 atv. 100 000 gyv. 2010 m. ir 2011 m.). 2011 m. sergamumas narkomanija Šilutės rajone mažesnis už Klaipėdos apskrities ir Lietuvos Respublikos rodiklius, tik Kretingos rajone 2009-2011 m. laikotarpiu sergamumo narkomanija atvejų neužregistruota nei vieno.

19. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas teikė 4 viešosios PSP įstaigos ir 11 jų medicinos punktų, 5 privačios PSP įstaigos, 8 jų filialai ir 5 medicinos punktai. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje PSP įstaigose buvo prisirašę 49 069 asmenys, tai 3 954 asmenimis mažiau nei 2009 m. ir 3 643 mažiau nei 2010 m. (atitinkamai 2009 m. – 53 023, 2010 – 52 712 ir 2011 – 49 069). Daugiausiai prisirašiusių asmenų yra UAB „Šilutės medicinos centras“ (12 164 asmenys), UAB „Šilutės šeimos gydytojų centras“ (10 003), VŠĮ Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centras (9 496) ir UAB „Sveikatos darna“ (8 281).

20. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje dirbo 94 aktyvūs gydytojai, iš jų 93 praktikuojantys, 297 aktyvūs slaugytojai (įskaitant akušerius), 33 aktyvūs odontologai. Lovų

skaičius nepakito ir taip pat kaip 2010 m. išliko 445, nors 2009 m. jų buvo 460. Per 2011 m. pas gydytojus buvo 324 891 apsilankymas (6,59 apsilankymai, tenkantys 1-am gyventojui), iš jų 42 051 apsilankymas buvo profilaktinio pobūdžio (12,9 proc. visų apsilankymų), apsilankymų namuose buvo 8 073 (2,5 proc. visų apsilankymų), mokamų apsilankymų buvo 18 241 (5,6 proc. visų apsilankymų). Apsilankymų pas odontologus skaičius turi tendenciją didėti ir 2011 m. siekia 44 365 apsilankymus (0,9 apsilankymų 1-am gyventojui), o 2009 m. apsilankymų skaičius buvo 37 033 (0,71 apsilankymas 1-am gyventojui).

21. 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje greitosios medicinos pagalbos suteiktų paslaugų skaičius buvo 6 740 (t.y. 136,8 atv. 1000 gyv.), tačiau šis rodiklis išliko mažesnis už Kretingos miesto savivaldybės (155,5 atv. 1000 gyv.), Klaipėdos apskrities (196,88 atv. 1000 gyv.) ir Lietuvos rodiklius (205,93 atv. 1000 gyv.).

22. Šilutės rajono savivaldybėje 2011 m. buvo 244 socialinės rizikos šeimos, kuriose augo 562 vaikai. Socialines pašalpas gavo 4 629 asmenys. Iš savivaldybės biudžeto mokamų vienkartinį pašalpų socialiai remtiniams asmenims buvo išmokėta 463 asmenims, tai sudarė 43 300 lt.

23. Per 2011 m. Šilutės rajono savivaldybėje užregistruoti 5 425 bedarbiai, iš jų 3 208 vyrai ir 2 217 moterų.

24. 2011 m. 1-am apdraustajam Šilutės rajone teko 9,13 apmokėtų laikinojo nedarbingumo dienų, atitinkamai Klaipėdos apskrityje – 6,13, Lietuvoje – 5,51 diena, tik Kretingos rajone rodikliai buvo panašūs – 9,52 dienos 1-am apdraustajam.

25. Šilutės gyventojams centralizuotai tiekiamo geriamojo vandens kokybė atitinka Higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus“.

26. Remiantis Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, Šilutės rajono savivaldybėje kasmet mažėja sunaudojamo vandens kiekis. 18,93 proc. vandens sunaudojama ūkio ir buities reikmėms (1 021 000 m³). Energetikos reikmėms sunaudojamo vandens kiekis sudaro tik 0,78 proc. viso sunaudojamo vandens (42 000 m³).

27. Kaip ir sunaudojamo vandens, taip ir nuotekų, išleistų į paviršinius vandenis, kiekis Šilutės rajono savivaldybėje mažėja ir 2011 m. sudaro 5 916 000 m³. 53,65 proc. visų nuotekų sudarė nuotekos, kurių nereikia valyti, 45,77 proc. išvalytos nuotekos ir 0,37 proc. nepakankamai išvalytos nuotekos. Pastebima, kad sparčiai mažėja nuotekų kiekis, kurių nereikia valyti, didėja kiekis nuotekų, kurios išvalomos iki normų ribų, ir mažėja nepakankamai išvalytų nuotekų.

28. 2011 m. maudyklų vandens kokybės rodikliai neatitiko higienos normos reikalavimų tris kartus. Rodikliai normas viršijo Kuršių mariose (ties Kintais) dėl trumpalaikės mikrobiologinės taršos.

29. 2009-2011 m. laikotarpiu išmestų į orą teršalų kiekis, tenkantis 1-am gyventojui, sumažėjo net 37,2 proc., 2011 m. triukšmo matavimai atlikti 27-iose taškuose (tyliųjų viešųjų zonų) Šilutės mieste ir Savivaldybės teritorijoje, 2011 metais 27 taškuose buvo atlikti ekvivalentinio ir maksimalaus triukšmo lygio matavimai. Ekvivalentinis ir maksimalus triukšmo lygiai buvo matuojami dienos, vakaro ir nakties metu. Nustatyta, kad dienos metu 1 taške ekvivalentinis triukšmas viršijo leistiną normą, o maksimalus triukšmas viršijo leistiną normą dienos metu 6 taškuose, vakaro – 1 taške, nakties – 2 taškuose.

30. Jau keletą metų Šilutės rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, yra vykdomas valstybių profilaktikos programų įgyvendinimas. 2011 m. buvo suteiktos 1 257 informavimo paslaugos dėl krūties vėžio, 2 642 dėl gimdos kaklelio vėžio ir 1 796 dėl prostatos vėžio. Suteiktų citologinio tepinėlio paėmimo paslaugų skaičius 1 642, o silantais padengti dantys 2011 m. net 1 025 vaikams (35,4 proc. daugiau, nei 2010 m.).

31. 2009-2011 m. laikotarpiu padaugėjo mirčių dėl kraujotakos sistemos sutrikimų ir infekcinių ligų, tačiau sumažėjo dėl išorinių mirties priežasčių, virškinimo sistemos ligų ir kvėpavimo sistemos ligų. Mirčių dėl piktybinių navikų skaičius išliko panašus. 2009-2011 m. dėl piktybinių navikų daugiau mirė vyrų nei moterų (2011 m. 62,6 proc. mirusiųjų dėl piktybinių navikų buvo vyrai, 37,4 proc. moterys), dažniausiai mirė vyresni kaip 65 m. amžiaus gyventojai.

32. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos duomenimis 2011 m. pirmą kartą 0-55 proc. darbingumo lygis buvo nustatytas 375 darbingo amžiaus asmenims bei 29 vaikams buvo

nustatytas neįgalumas (10 iš jų neįgalumo lygis vidutinis, 19 - lengvas). Darbingo amžiaus asmenims žemas darbingumo lygis dažniausiai buvo nustatytas dėl nervų sistemos ligų (109 atvejai) ir jungiamojo audinio ir skeleto - raumenų sistemos ligų (101 atvejis). Vaikų neįgalumą dažniausiai lėmė psichikos ir elgesio sutrikimai bei protinis atsilikimas.

33. proc. mirtingumo nuo išorinių mirties priežasčių sudaro tyčiniai susižalojimai - savižudybės. Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad savižudybių skaičius, tenkantis 100 000 gyventojų, Šilutės rajone žymiai didesnis nei analogiškai Klaipėdos apskrities ir Lietuvos Respublikos rodikliai. Nors savižudybių skaičius sumažėjo, lyginat su 2010 m., tačiau išliko pavojingai aukštas.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

23. Programos tikslas: pagerinti Šilutės rajono savivaldybės gyventojų gyvenimo kokybę, ilginti gyvenimo trukmę, mažinti sergamumą, mirtingumą ir neįgalumą, ypač daug dėmesio skirti dažniausioms mirties priežastims: širdies bei kraujagyslių ligoms, onkologiniams, lėtiniais plaučių susirgimams, nelaimingiems atsitikimams ir traumoms, psichikos sveikatos sutrikimams, vaikų ir jaunimo sveikos gyvensenos mokymui ir sveikatos stiprinimui.

24. Uždaviniai:

- 24.1. Stiprinti ir gerinti visuomenės sveikatos priežiūrą Šilutės rajono savivaldybėje;
- 24.2. Vykdyti Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną;
- 24.3. Didinti rajono gyventojų informuotumą apie užkrečiamųjų ligų profilaktiką;
- 24.4. Didinti gyventojų informuotumą apie lėtinių neinfekcinių ligų situaciją Šilutės rajono savivaldybėje;
- 24.5. Vykdyti Šilutės rajono savivaldybės patvirtintas visuomenės sveikatos programas;
- 24.6. Stiprinti Šilutės rajono savivaldybės mokinių sveikatą, ugdant sveikos gyvensenos įgūdžius.

IV. PROGRAMOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI

25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos lėšos;
26. Šilutės rajono savivaldybės biudžeto lėšos;
27. Privalomojo sveikatos draudimo lėšos;
28. Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos specialiosios programos lėšos;
29. Projektinės lėšos;
30. Kiti šaltiniai.

V. PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJAI

31. Suaugusių gyventojų sveikatos būklės pokyčiai;
32. Mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos būklės pokyčiai;
33. Suteiktų pirminės visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų skaičius Šilutės rajono savivaldybės bendrojo lavinimo ugdymo įstaigoms;
34. Šilutės rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų bendruomenės pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis;
35. Suteiktų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų skaičius suaugusiems Šilutės rajono savivaldybės gyventojams;
36. Šilutės rajono savivaldybės gyventojų pasitenkinimas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugomis;
37. Šilutės rajono savivaldybės gyventojų informuotumo lygis;
38. Atliktų visuomenės sveikatos tyrimų skaičius.

VI. LAUKIAMŲ REZULTATŲ

39. Padidės gyventojų informuotumas sveikatos klausimais.
40. Šilutės rajono savivaldybės gyventojai teigiamai vertins Visuomenės sveikatos biuro paslaugas.
41. Šilutės rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų bendruomenės teigiamai įvertins teikiamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.
42. Pagerės Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro paslaugų kokybę;
43. Pdaugės teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų Šilutės rajono savivaldybės gyventojams.

VII. PRIEMONIŲ PLANAS

Plano uždaviniai:

1. Stiprinti ir gerinti visuomenės sveikatos priežiūrą Šilutės rajono savivaldybėje;
2. Vykdyti Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną;
3. Didinti savivaldybės gyventojų informuotumą apie užkrečiamųjų ligų profilaktiką;
4. Didinti gyventojų informuotumą apie lėtinių neinfekcinių ligų situaciją Šilutės rajono savivaldybėje;
5. Vykdyti Šilutės rajono savivaldybės patvirtintas visuomenės sveikatos programas;
6. Šilutės rajono savivaldybės mokinių sveikatą, ugdant sveikos gyvensenos įgūdžius.

Eil. Nr.	Veikla	Laikotarpis	Vertinimo kriterijai
1.	Visuomenės sveikatos stiprinimas savivaldybės bendruomenėje organizuojant ir vykdant visuomenės sveikatos mokymą, propoguojant visuomenės sveikatą užkrečiamųjų ligų profilaktikos, neinfekcinių ligų ir traumų profilaktikos ir kontrolės, vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimo temomis		
1.1	Renginiai, skirti „Sveikatingumo mėnesiui“	2013 m. I ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.2	Pamokos vaikams apie asmens higieną	2013 m. I ketvirtis	Pamokų skaičius
1.3	Mokslinė-praktinė konferencija, skirta tuberkuliozės plitimo mažinimui. (Sveikatos priežiūros specialistams, socialiniams darbuotojams, švietimo darbuotojams, rajono politikams ir kt.)	2013 m. I ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.4	Nacionalinis renginys– „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“, skirtą Lietuvos įsijungimo į Europos sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą 20-osioms metinėms paminėti	2013 m. I-IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.5	Konferencija „Sveika mityba ir gera fizinė sveikata“ skirta balandžio 7 d. – „Pasaulinė sveikatos diena“ paminėti	2013 m. II ketvirtis.	Dalyvių skaičius
1.6	Renginiai, skirti gegužės 10 d. – „Judėjimo sveikatos labui dienai“ paminėti	2013 m. II ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.7	Renginys, gegužės 31 d. – Pasaulinė diena be tabako	2013 m. II ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.8	Akcija „Gimiau nerūkantis, nerūkanti“	2013 m. II ketvirtis.	Dalyvių skaičius
1.9	Šilutės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų spartakiada	2013 m. II ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.10	Konferencija „Sveikatą stiprinančios aplinkos kūrimas“	2013 m. II ketvirtis	Dalyvių skaičius

1.11	Parengti ir išleisti atmintines pirminės sveikatos priežiūros įstaigų lankytojams sveikos gyvensenos skatinimo, ligų ir traumų prevencijos, aplinkos veiksnių poveikio sveikatai temomis	2013 metų II ketvirtis	Atmintinių tiražas
1.12	Pamokos vaikams „Sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo ugdymas mokykloje“	2013 m. II-IV ketvirtis	Pamokų, diskusijų skaičius
1.13	Informacijos sklaida „Būkime atsargūs prie vandens“	2013 m. II-III ketvirtis	Informacijos skaičius
1.14	Organizuojami užsiėmimai Kintų „Vėtrungės“ poilsiavietėje	2013 m. II-III ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.15	Akcija „Būkim saugūs visur ir visada“ Šilutės r. sav. Bendrojo ugdymo įstaigose	2013 m. III ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.16	Bendrojo ugdymo mokyklose mitybos pagrindų mokymo renginių ciklas „Išskirtinės kokybės vaisiai ir daržovės iš ūkininkų daržo ant mokinių pietų stalo“	2013 metų III ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.17	Socialinės reklamos kūrybinės dirbtuvės jauniems menininkams, kuriose bus kuriami sveikos gyvensenos prekiniai ženklai alkoholio ir tabako vartojimo prevencijos, sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimo temomis	2013 metų III ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.18	Parengti Šilutės rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklos analizę	2013 m. III ketvirtis	Informacijos skaičius
1.19	Konferencija Tarptautinei pagyvenusių žmonių dienai paminėti „Rinkimės sveikesnį gyvenimo būdą“	2013 m. IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.20	Projektas „Sveikesnio pasirinkimo link“, kurio tikslas – kompleksinis mokytojų, mokinių, virėjų ir kitų asmenų švietimas sveikos gyvensenos temomis dešimtyje mokyklų, pritaikant bandomajame projekte įgytą patirtį	2013 metų IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.21	Konkursas „Sveiki mano dantukai“	2013 m. IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.22	Konferencija „Vaikai per tėvus, tėvai per vaikus“	2013 m. IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.23	Renginiai, skirti gruodžio 1 d. „Pasaulinei AIDS dienai“ paminėti	2013 m. IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.24	Fizinio aktyvumo skatinimo užsiėmimai (šiaurietiško ėjimo užsiėmimai ir pan.)	2013 m. I-IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.25	Populiarinanti aktyvaus poilsio ir sveikatingumo (dviračių, pėsčiųjų, vandens ir kita) turistinius maršrutus per savivaldybės turizmo informacijos centrą	2013 m. I-IV ketvirtis	Dalyvių skaičius
1.26	Stiprinti nevyriausybinių organizacijų vaidmenį sveikatinimo veikloje siekiant gerinti rajono gyventojų sveikatą	2013 m. I-IV ketvirtis	Informacijos skaičius
2.	Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą), organizuojant, vykdam ir vertinant visuomenės ir jos grupių sveikatos būklę, jos kitimo dinamiką, aplinkos ir socialinius, ekonominius, psichosocialinius veiksnius, gyvenimą bei jų ryšį su sveikata, sveikatos priežiūros sistemos raidą		
2.1	Surinkti rodiklius ir duomenis apie Šilutės rajono	Kasmet, I-III	Stebėsenos

	savivaldybės gyventojų demografinę situaciją, socialinę ekonominę situaciją, sveikatos būklę	ketvirtis	rodiklių skaičius
2.2	Analizuoti gyventojų sveikatos stebėsenos duomenis, palyginti juos su kitomis savivaldybės ir šalies rodikliais	Kasmet, IV ketvirtis	Stebėsenos rodiklių skaičius
2.3	Surinkti rodiklius ir duomenis apie Šilutės rajono savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigų veiklą ir išteklius	Kasmet, I-III ketvirtis	Stebėsenos rodiklių skaičius
2.4	Analizuoti rodiklius ir duomenis apie Šilutės rajono savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigų veiklą ir išteklius bei galimą jų įtaką gyventojų sveikatos būklei.	Kasmet, IV ketvirtis	Stebėsenos rodiklių skaičius
2.5	Parengti pranešimus apie visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatus Šilutės rajono savivaldybės gyventojams ir publikuoti juos vietinėje spaudoje, Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro bei Šilutės rajono savivaldybės internetinėje svetainėje	2014 m. I ketvirtis	Savivaldybės visuomenei (informacijos skelbimas internete)
2.6	Parengti ataskaitą apie Šilutės rajono savivaldybės gyventojų sveikatos būklę ir ją pateikti Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriui	2014 m. I ketvirtis	Laiku parengta ataskaita
2.7	Pristatyti ataskaitą apie Šilutės rajono savivaldybės gyventojų sveikatos būklę bendruomenės sveikatos tarybai ir visuomenei	Kasmet, IV ketvirtis	Parengtų pranešimų skaičius